

HE 120/2001 vp

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi kalastuslain sekä riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain 1 ja 4 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksellä toteutetaan kalastuslain sekä riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain sellaiset muutokset, jotka ovat tarpeen euron käyttöön ottamisen toteuttamiseksi käytännössä. Viehekalastusmaksuun ehdotetaan samalla tehtäväksi kalastuslaissa

säädetty indeksikorotus.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

Esitys liittyy vuoden 2002 valtion talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

PERUSTELUT

1. Nykytila

Eurosta tuli euroalueen virallinen raha 1 päivästä tammikuuta 1999. Samalla euron ja kansallisten rahayksiköiden väliset muuntokurssit kiinnitettiin peruuttamattomasti toisiinsa. Euroopan unionin neuvosto on perustamissopimuksen 109 l artiklan nojalla antanut asetuksen (EY) N:o 2866/98 euron ja euron käyttöön ottavien jäsenvaltioiden valuuttojen välisistä muuntokursseista. Neuvosto vahvisti Suomen markkan osalta muuntokurssin siten, että yksi euro on 5,94573 Suomen markkaa, eikä tämä arvo enää muutu.

Neuvoston asetuksessa (EY) N:o 974/98 euron käyttöönotosta säädetään, että euro on osallistuvien jäsenvaltioiden valuutta 1 päivästä tammikuuta 1999 alkaen. Euro jakaantuu sataan senttiin. Euro korvaa kunkin osallistuvan jäsenvaltion valuutan vaihtokurssin mukaisesti. Siirtymäkausi päättyy vuoden 2001 lopussa. Jäsenvaltioiden on laskettava liikkeeseen euromääräiset setelit 1 päivästä tammikuuta 2002 lukien. Kansallista valuutaa saa kuitenkin käyttää vielä siirtymäkauden päättymisen jälkeen enintään kuuden kuukauden ajan.

Suomen kalastus- ja metsästyslainsäädäntö sekä niihin läheisesti liittyvät asetukset sisältävät säännöksiä eräistä markkamääräisistä maksuista, jotka on käytännön syistä tarpeen muuttaa välittömästi euroiksi.

Kalastuslaki (286/1982)

Kalastuslain 88 § (1045/1996; 1 momentti muutettu 1917/1998) sisältää säännökset kalastuksenhoitomaksun ja viehekalastusmaksun suuruudesta sekä maksujen korottamisesta. Kalastuksenhoitomaksu on 90 markkaa kalenterivuodessa tai 25 markkaa kultakin seitsemän vuorokauden kalastusjaksolta. Läänikohtainen viehekalastusmaksu on 150 markkaa kalenterivuodelta tai 35 markkaa seitsemän vuorokauden kalastusjaksolta. Maa- ja metsätalousministeriö perii edellä tarkoitettujen maksujen linkustannusindeksiä vastaavasti korotettuina. Korotus tehdään täysin kymmenin markoin.

Kalastuslain 89 a §:n (1045/1996) mukaan viehekalastusmaksuina kertyneet varat jaetaan, valtiolle maksujen kannosta ja varojen jakamisesta aiheutuneilla kuluilla vähennettynä, kalenterivuositain jälkikäteen kalavesien omistajille korvauksena heidän omistamiansa kalavesien käyttämisestä viehekalastukseen.

Kalastuslain 91 §:n (1355/1993) mukaan kalastuksenhoitomaksuina kertyneet varat käytetään kalavesien omistajille kalavesien käytöstä maksettaviin korvauksiin, kalastusalue toiminnan ja kalastusalan järjestöjen toiminnasta, kalatalouden edistämisestä sekä valtiolle maksun kannosta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Kalastuslain 89 a § sisältää säännökset vie-

hekalastusmaksujen ja 91 § kalastuksenhoitomaksujen jakamatta jättämisestä. Maksuja ei jaeta vesialueen omistajalle, jos hänelle tuleva määrä olisi enintään 200 markkaa. Tältä osin maksut annetaan asianomaiselle kalastusalueelle.

Laki riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta (616/1993)

Riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain 1 §:n mukaan metsästyksenjohtajan sekä jokaisen metsästystä harjoittavan on metsästysvuosittain suoritettava valtiolle riistanhoitomaksu.

Pykälän 2 momentissa säädetään riistanhoitomaksun enimmäismäärästä. Maksun suuruus on enintään 300 markkaa metsästysvuodelta. Maksun suuruudesta päättää valtioneuvosto.

Lain 4 §:n mukaan hirvieläinten metsästyksessä on pyyntiluvan saajan maksettava kultakin kaadetulta hirvieläimeltä pyyntilupamaksu. Maksun suuruus on enintään 800 markkaa, ja maksun vahvistaa valtioneuvosto.

2. Ehdotetut muutokset

Kalastuslaissa ja riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetussa laissa säädetyt lupa- ja muut maksut ehdotetaan muutettavaksi euroiksi käyttäen muuntokerrointa 5,94573. Maksut ja maksujen enimmäismäärät ehdotetaan kuitenkin pyöristettäväksi täysiin euroihin maksuliikenteen helpottamiseksi.

Kalastuslaki

Nykyinen kalenterivuodelta maksettava 90 markan suuruinen kalastuksenhoitomaksu olisi euroiksi muutettuna kalenterivuodelta 15,14 euroa ja seitsemän vuorokauden kalastusjaksolta maksettava 25 markan suuruinen kalastuksenhoitomaksu olisi 4,20 euroa. Maksut ehdotetaan pyöristettäväksi siten, että kalastuksenhoitomaksua perittäisiin 15 euroa kalenterivuodelta ja 5 euroa seitsemän vuorokauden kalastusjaksolta.

Läänikohtainen kalenterivuodelta maksettava 150 markan suuruinen viehekalastus-

maksu olisi euroiksi muunnettuna 25,23 euroa ja seitsemän vuorokauden kalastusjaksolta maksettava 35 markan viehekalastusmaksu 5,89 euroa.

Kalenterivuodelta maksettavaa viehekalastusmaksua ehdotetaan tässä yhteydessä korotettavaksi vajaalla kahdella eurolla eli 27 euroksi. Korotukseen sisältyy elinkustannusindeksin kohoamisen mukaista indeksitarkistusta 1,68 euroa (10 mk) ja muuta korotusta 9 senttiä (54 p).

Seitsemän vuorokauden kalastusjaksolta maksettavaa viehekalastusmaksua ehdotetaan korotettavaksi 0,11 euroa (65 p), jolloin maksun suuruudeksi tulisi 6 euroa. Tähän maksuun ei voida tehdä indeksikorotusta, koska 10 markan korotusraja ei täyty.

Kalastuslain 88 §:n 3 momentissa tarkoitettu elinkustannusindeksin kohoamisen vuoksi tehtävä maksujen tarkistus ehdotetaan myöhemmin tehtäväksi täyden kahden euron tarkkuudella.

Myöhemmät indeksikorotukset tekisi maa- ja metsätalousministeriö kalastuslain 88 §:n 3 momentin nojalla.

Viehekalastusmaksuina kertyneet varat jaetaan vesialueiden omistajille. Heille jaetaan myös osa kalastuksenhoitomaksuna kertyvistä varoista. Jos vesialueen omistajalle jaettava määrä olisi enintään 200 markkaa, se jaetaan kalastusalueelle. Kalastuslakia ehdotetaan muutettavaksi vesialueiden omistajille maksettavien lain 89 a ja 91 §:ssä tarkoitettujen maksujen osalta siten, että varoja ei jaeta vesialueen omistajalle, vaan kalastusalueelle, jos jaettavien varojen määrä olisi enintään 30 euroa. Raja on 21,61 markkaa aikaisempaa alempi. Vesialueen käytöstä vesialueen omistajille jaettava korvaus kohoaisi siten hieman ja vastaavasti kalastusalueille menevä osuus pienenesi.

Laki riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta

Riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annettu laki sisältää ainoastaan riistanhoitomaksun ja hirvieläimen pyyntilupamaksun enimmäismäärät. Valtioneuvosto määrää perittävien maksujen suuruuden laissa säädettävien enimmäismäärien rajoissa. Riistanhoitomaksun enimmäismääräksi ehdotetaan 50 eu-

roa, joka on 2,71 markkaa nykyistä 300 markan määrää pienempi.

Pyyntilupamaksun enimmäismääräksi ehdotetaan 135 euroa, joka on 2,67 markkaa suurempi kuin nykyinen 800 markan yläraja.

3. Esityksen vaikutukset

Kalastuslaki

Viehekalastusmaksuina kertyvät tulot merkitään valtion talousarvion momentille 12.30.36 *Viehekalastusmaksut*. Vastaava menoerä tulee otettavaksi talousarvion momentille 30.41.52 *Tenojoen kalastuslupamaksut ja viehekalastusmaksut (arviomääräraha)*.

Vuonna 2002 kalenterivuodelta maksettavia viehekalastusmaksuja arvioidaan kertyvän 65 000 kpl ja seitsemän vuorokauden kalastusjaksoilta 30 000 kpl. Mikäli viehekalastusmaksun suuruus säilyisi nykyisellään (150 markkaa/vuosi tai 35 markkaa/7 vuorokautta), kertyvien maksujen määrä olisi vuonna 2002 noin 1 816 650 euroa (noin 10 800 000 markkaa). Viehekalastusmaksuissa on kuitenkin otettava huomioon elinkustannusindeksin nousua vastaava korotus, joka nykyisin tehdään 10 markan tarkkuudella. Tämän korotuksen huomioon ottaen viehekalastusmaksuja arvioidaan vuonna 2002 kertyvän noin 1 935 000 euroa (11 504 989 markkaa). Kalastuslain 88 §:n muuttamisella toteutettavan indeksikorotuksen vaikutus on näin ollen 119 000 euroa (noin 709 500 markkaa).

Kalastuksenhoitomaksuja arvioidaan kertyvän valtion talousarvion tulomomentille 12.30.37 *Kalastuksenhoitomaksut* yhteensä noin 4 835 000 euroa (28 747 605 markkaa) vuonna 2002. Vastaava menoerä sisältyy momentille 30.41.51 *Kalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)*.

Kalastuslain 90 §:n mukaan valtion talousarvioon on vuosittain otettava kalatalouden edistämiseen määräraha, joka vastaa ainakin sitä määrää, mikä kolmen edellisen vuoden aikana kalastuksenhoitomaksun suorittaneiden henkilöiden keskimääräisen lukumäärän perusteella kalastuksenhoitomaksuina kertyisi.

Kalastuksenhoitomaksun suorittaneiden henkilöiden keskimääräinen lukumäärä vuosina 1998—2000 oli 316 563. Lisäksi kalas-

tuksenhoitomaksun seitsemältä vuorokaudelta maksaneita oli keskimäärin 16 411 henkilöä. Nykyisillä 90 markan (15,14 euroa) ja 25 markan (4,20 euroa) suuruisilla kalastuksenhoitomaksuilla momentille 30.41.51 tulisi ottaa 4 860 800 euron (28 901 000 markan) määräraha. Kalastuksenhoitomaksujen ehdotetusta pyörityksestä (15 euroa ja 5 euroa) johtuen kalastuksenhoitomaksuja kertyy hieman vähemmän, minkä vuoksi menomomentille otettava määrä on 29 800 euroa (177 000 markkaa) edellä tarkoitettua pienempi eli menomomentille otettaisiin 4 831 000 euroa (28 723 822 markkaa).

Laki riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta

Riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain 1 ja 4 §:n muutoksella ehdotetaan vähäisessä määrin tarkistettavaksi niitä rajoja, joiden puitteissa valtioneuvosto voi korottaa riistanhoitomaksua ja pyyntilupamaksua. Muutoksella ei ole välitöntä vaikutusta valtion talousarvioon. Vaikutuksia valtion talousarvioon syntyy vasta silloin, kun valtioneuvosto katsoo maksujen korottamisen tarpeelliseksi esimerkiksi hirvieläinten aiheuttamien metsävahinkojen korvaamiseksi.

Yhteenveto

Ehdotetut muutokset ovat kalastuslaissa tarkoitettu indeksikorotus mukaan lukien lähinnä teknisluonteisia ja ne on tehty kustannusneutraalilta pohjalta. Sen vuoksi ehdotetut muutokset eivät vaikuta merkittävästi julkiseen tai yksityiseen talouteen.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä virkatyönä.

5. Voimaantulo

Neuvoston asetuksen N:o 974/98 1 artiklan mukaan euron käyttöön ottamiselle asetettu siirtymäkausi päättyy 31 päivänä joulukuuta 2001. Tämän vuoksi ehdotetaan, että lait tulevat voimaan vuoden 2002 alusta luki-

en. Lakien täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin voitaisiin kuitenkin ryhtyä jo ennen lakien voimaantuloa. Lain täytäntöön paneminen edellyttää muun muassa maksurekistereiden korjaamista sekä maksulippujen painatusta ja postittamista.

6. Yhteys valtion talousarvioon

Esitys liittyy vuoden 2002 valtion talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

kalastuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 16 päivänä huhtikuuta 1982 annetun kalastuslain (286/1982) 88 §, 89 a §:n 2 momentti ja 91 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 88 § laissa 1045/1996 ja laissa 1017/1998, 89 a §:n 2 momentti mainitussa laissa 1045/1996 ja 91 §:n 2 momentti laissa 1355/1993, seuraavasti:

88 §

Jokaisen kalan tai ravun pyyntiä harjoittavan henkilön tulee suorittaa valtiolle kalastuksenhoitomaksu. Kalastuksenhoitomaksu on 15 euroa kalenterivuodelta tai viisi euroa kultakin enintään seitsemän vuorokauden kalastusjaksolta. Kalastuksenhoitomaksua ei kuitenkaan peritä alle 18-vuotiaalta eikä 65 vuotta täyttäneeltä eikä henkilöltä, joka harjoittaa onkimista tai pilkkimistä. Onkimisena pidetään sellaista kalastusta, jota harjoitetaan vavalla ilman heittokalastukseen soveltuvaa kelaa ja jossa vapa tai siima on onkijan kädessä tai käden ulottuvilla eikä vieheenä ole pilkki, uistin, perho tai muu keinotekoinen laite. Pilkkimisena pidetään kalastusta siimaan kiinnitetyllä pystysuunnassa liikutelvalla pilkillä, siimaa kädessä pitäen tai lyhyehköä heittokalastukseen soveltumatonta vapaa käyttäen.

Jokaisen 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua viehekalastusta harjoittavan henkilön on suoritettava valtiolle vuosittain viehekalastusmaksu. Viehekalastusmaksu on 27 euroa kalenterivuodelta tai kuusi euroa seitsemän vuorokauden kalastusjaksolta kunkin sellaisen läänin osalta, jonka alueella henkilö harjoittaa sanottua viehekalastusta. Viehekalastusmaksua ei kuitenkaan peritä alle 18-vuotiaalta eikä 65 vuotta täyttäneeltä henki-

löltä eikä myöskään viehekalastuksesta, jota harjoitetaan yleisellä vesialueella.

Maa- ja metsätalousministeriö perii tässä pykälässä tarkoitettut maksut elinkustannusindeksin nousua vastaavasti tarkistettuina. Tarkistus tehdään kahden täyden euron tarkkuudella.

89 a §

Jos vesialueen omistajalle 1 momentin mukaan tuleva määrä olisi enintään 30 euroa, varoja ei jaeta omistajalle, vaan asianomaiselle kalastusalueelle.

91 §

Jos vesialueen omistajalle 1 momentin mukaan tuleva määrä olisi enintään 30 euroa, varoja ei jaeta omistajalle vaan annetaan asianomaiselle kalastusalueelle.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2002.

Ennen tämän lain voimaan tuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki**riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta 28 päivänä kesäkuuta 1993 annetun lain (616/1993) 1 §:n 2 momentti ja 4 §:n 2 momentti seuraavasti:

1 §

Riistanhoitomaksun vahvistaa valtioneuvosto, ja maksu on enintään 50 euroa metsästysvuodelta.

4 §

Pyyntilupamaksun suuruus on enintään 135 euroa, ja maksun vahvistaa valtioneuvosto.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

Ennen tämän lain voimaan tuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 4 päivänä syyskuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Sinikka Mönkäre*

Liite

Rinnakkaistekstit

1.

Laki**kalastuslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 16 päivänä huhtikuuta 1982 annetun kalastuslain (286/1982) 88 §, 89 a §:n 2 momentti ja 91 §:n 2 momentti,
 sellaisina kuin niistä ovat 88 § laissa 1045/1996 ja laissa 1017/1998, 89 a §:n 2 momentti mainitussa laissa 1045/1996 ja 91 §:n 2 momentti laissa 1355/1993, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

88 §

Jokaisen kalan tai ravun pyyntiä harjoittavan henkilön tulee suorittaa valtiolle kalastuksenhoitomaksu. Kalastuksenhoitomaksu on 90 markkaa kalenterivuodelta tai 25 markkaa kultakin enintään seitsemän vuorokauden kalastusjaksolta. Kalastuksenhoitomaksua ei kuitenkaan peritä alle 18-vuotiaalta eikä 65 vuotta täyttäneeltä eikä henkilöltä, joka harjoittaa onkimista tai pilkkimistä. Onkimisena pidetään sellaista kalastusta, jota harjoitetaan vavalla ilman heittokalastukseen soveltuvaa kelaä ja jossa vapa tai siima on onkijan kädessä tai käden ulottuvilla eikä vieheenä ole pilkki, uistin, perho tai muu keinotekoinen laite. Pilkkimisenä pidetään kalastusta siimaan kiinnitetyllä pystysuunnassa liikuteltavalla pilkillä, siimaa kädessä pitäen tai lyhyehköä heittokalastukseen soveltumatonta vapaa käyttäen.

Jokaisen 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua viehekalastusta harjoittavan henkilön on suoritettava valtiolle vuosittain viehekalastusmaksu. Viehekalastusmaksu on 150 markkaa kalenterivuodelta tai 35 markkaa seitsemän vuorokauden kalastusjaksolta kunkin sellaisen läänin osalta, jonka alueella henkilö harjoittaa sanottua viehekalastusta. Viehekalastusmaksua ei kuitenkaan peritä alle 18-vuotiaalta eikä 65 vuotta täyttäneeltä henkilöltä eikä myöskään viehekalastuksesta, jota harjoitetaan yleisellä vesialueella.

Ehdotus

88 §

Jokaisen kalan tai ravun pyyntiä harjoittavan henkilön tulee suorittaa valtiolle kalastuksenhoitomaksu. Kalastuksenhoitomaksu on 15 euroa kalenterivuodelta tai viisi euroa kultakin enintään seitsemän vuorokauden kalastusjaksolta. Kalastuksenhoitomaksua ei kuitenkaan peritä alle 18-vuotiaalta eikä 65 vuotta täyttäneeltä eikä henkilöltä, joka harjoittaa onkimista tai pilkkimistä. Onkimisena pidetään sellaista kalastusta, jota harjoitetaan vavalla ilman heittokalastukseen soveltuvaa kelaä ja jossa vapa tai siima on onkijan kädessä tai käden ulottuvilla eikä vieheenä ole pilkki, uistin, perho tai muu keinotekoinen laite. Pilkkimisenä pidetään kalastusta siimaan kiinnitetyllä pystysuunnassa liikuteltavalla pilkillä, siimaa kädessä pitäen tai lyhyehköä heittokalastukseen soveltumatonta vapaa käyttäen.

Jokaisen 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua viehekalastusta harjoittavan henkilön on suoritettava valtiolle vuosittain viehekalastusmaksu. Viehekalastusmaksu on 27 euroa kalenterivuodelta tai kuusi euroa seitsemän vuorokauden kalastusjaksolta kunkin sellaisen läänin osalta, jonka alueella henkilö harjoittaa sanottua viehekalastusta. Viehekalastusmaksua ei kuitenkaan peritä alle 18-vuotiaalta eikä 65 vuotta täyttäneeltä henkilöltä eikä myöskään viehekalastuksesta, jota harjoitetaan yleisellä vesialueella.

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

eella.

Maa- ja metsätalousministeriö perii tässä pykälässä tarkoitetut maksut elinkustanusindeksin nousua vastaavasti tarkistettuna. Tarkistus tehdään täysin kymmenin markoin.

Maa- ja metsätalousministeriö perii tässä pykälässä tarkoitetut maksut elinkustanusindeksin nousua vastaavasti tarkistettuna. Tarkistus tehdään *kahden täyden euron tarkkuudella*.

89 a §

 Jos vesialueen omistajalle 1 momentin mukaan tuleva määrä olisi enintään 200 markkaa, varoja ei jaeta omistajalle, vaan asianomaiselle kalastusalueelle.

 Jos vesialueen omistajalle 1 momentin mukaan tuleva määrä olisi enintään 30 euroa, varoja ei jaeta omistajalle, vaan asianomaiselle kalastusalueelle.

91 §

 Jos vesialueen omistajalle 1 momentin mukaan tuleva määrä olisi enintään 200 markkaa, varoja ei jaeta omistajalle vaan annetaan asianomaiselle kalastusalueelle.

 Jos vesialueen omistajalle 1 momentin mukaan tuleva määrä olisi enintään 30 euroa, varoja ei jaeta omistajalle vaan annetaan asianomaiselle kalastusalueelle.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

Ennen tämän lain voimaan tuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki**riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta 28 päivänä kesäkuuta 1993 annetun lain (616/1993) 1 §:n 2 momentti ja 4 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Riistanhoitomaksun vahvistaa valtioneuvosto, ja maksu on enintään 300 markkaa metsästysvuodelta.

Riistanhoitomaksun vahvistaa valtioneuvosto, ja maksu on enintään 50 euroa metsästysvuodelta.

4 §

Pyyntilupamaksun suuruus on enintään 800 markkaa, ja maksun vahvistaa valtioneuvosto.

Pyyntilupamaksun suuruus on enintään 135 euroa, ja maksun vahvistaa valtioneuvosto.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

Ennen tämän lain voimaan tuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.
